

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työllisistä 44-
mekannattia, ilmestyä Astoriassa, Ore., jo-
ka tähtää The Western Workmen's Pub-
Society'n kustantamana.

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
1 vuosikerta...\$1.50 Puoli vuotta...90c
CANADAAN JA SUOMEEN
1 vuosikerta...\$1.75 Puoli vuotta...\$1.00

TOVERITAR
BOX 99 ASTORIA, ORE.

Entered as second-class matter July 18th,
1911, at the Post Office at Astoria, Oregon,
under the Act of March 3rd, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE)
SUBSCRIPTION RATES
IN THE UNITED STATES:

One year...\$1.50 6 months...90c
IN CANADA:
One year...\$1.75 6 months...\$1.00
IN FOREIGN COUNTRIES:
One year...\$1.75 6 months...\$1.00

Advertising rates 50c per inch per insertion.
Huoneisto sijaitsee 10:n ja Duane ka-
tujen kulmassa. Puhelin 365.
Ilmatushinta 50 senttiä tuomalla kerran.
Naimailmotuksista \$1.00 ensimmäiseltä tuu-
malta ja 50 senttiä jokaiselta seuraavalta
kerralta.

TOIMITUS:

Maiju Nurmi

Box 99, Astoria, Oregon.

Toverittaren tilaajamäärä osottaa
seuraavaa:

UUSIA	325
UUDISTUKSIA	70
KATKENNUKSI	142

KATSAUS VIIME VIIKON TULOKSIIN TOVERIT- TAREN LEVITYK- SESSÄ.

Jopahan länsipiiriläisetkin he-
risivät! Länteläiset ovat lähet-
täneet viime viikon ajalla —
maalisk. 29—huhtik. 5 päivään
— 163 tilausta. Keskipiiri jäi vii-
me viikolla itäpiiristäkin jällelle;
itäpiiristä tuli 43 tilausta ja kes-
kipiiristä 29.

Lopputulokset tästä levitys-
ryntäyksestä ehtivät ehkä jo en-
si numeroon.

RUOTSIN NAISET ÄANESTÄNEET SOSIALISTEJA.

Tukholma, 2 p. huhtik. — Täällä
huhtikuun toimituksessa kunnallisvaaleissa
sosialistit saavuttivat tuntuvia voit-
toja, joskin kului useita päiviä ennen-
kuin vaalien tulokset tulevat tunne-
tuiksi. Oikeistososialistien voima
näyttävästi on paisunut kaikkialla
kaupunkia maan. Albin Hansonin enus-
tus, että seuraava edustajakamari
Ruotsissa tulisi olemaan sosialistien
hallitsema näyttää toteutuvan.

Vaaleissa saavutetut saavutukset
ovat kuitenkin erittäin tärkeitä siitä
vasta, että nyt vallitun kaupunkien
valtuustot ja kunnalliseuvostot va-
litsivat vuorostaan jäsenet valtiopäi-
vien ylähuoneeseen. Näissä vaaleis-
sa enemmän on ollut omaisuuden o-
mistajilla äänioikeusetuksia, o-
mistaen omistavilla naisille esim.
on ollut äänioikeus kun varattomilla
naisilla ei ole ollut ollenkaan äänioi-
keutta.

Porvarillisissa piireissä vallitsee le-
vottomuutta siitä syystä, että väki-
vastaisten naisten tiedetään äänestä-
vän sosialisteja. Niinpä Tukholmassa
valittiin nyt ensi kerran Ruotsin his-
toriansa palvelustyttö kaupungin val-
tuustoon. Hänen nimensä on Ranne
Cronwall. Alma Sundquist, Ruotsin
kristen äänioikeusliiton johtaja, joka
ise on tehnyt voitavansa "vapaami-
eisen puolueen" eduksi, sanoi erään-
lä haastattelijalle että hän oli var-
ma, että hänen palvelustyttönsä ää-
neestää sosialisteja. Naisilla ei ole
vielä yleistä valtiollista äänioikeu-
ta, joten he eivät pääse osallisiksi e-
dustantavaaleihin, mitkä toimitetaan
ensä vuonna myöhemmin, mutta e-
päilemättä seuraavilla valtiopäivien
kannalla tulee yleinen äänioikeus.
Tämä hyväksytyksi ja vuoden 1922 va-
leissa käytäntöön.

— Paljon kysyttyä Nuortevan
sanakirjaa on jälleen saatavana
Toverin kirjakaupasta. Hinta
\$2.50.

Aviottomat lapset

Amerikan Yhdysvaltain vapauden
julistuksessa julistetaan kaikki ih-
miset vapaille ja tasa-arvoisiksi. Yh-
dysvaltain perustuslaki takaa kai-
kille elämän, vapauden ja onnen
mahdollisuudet. Kumpikaan näistä ei
sule aviottomuutta lasta erikoisesti pois
noista oikeuksista. Ja kuitenkin jos
lapsi on niin varomaton, että syn-
tyy yhteydestä, jolle hänen van-
hempiensa eivät ole ensin laillisesti
vahvistusta hankkineet, kielletään
häneltä oikeus hänelle luonnollisesti
kuuluvaa kotiin, vanhempien huo-
lempitointaan, ihmisten huolehtimiseen ja
ylöspitointaan ja koko elinikänsä häntä
kohdellaan rikollisena.

Lait, jotka koskevat aviottomien
lasten suhdetta, ovat meille kulkeu-
tuneet perintönä muiden yleisten lak-
kien mukana. Napoleonin lakikoko-
elmassa ei aviottomalta lapselta ai-
noastaan kielletty kaikki oikeudet,
vaan vieläpä kiellettiin isyyden tut-
kiminenkin. Kun Englannissa epäon-
nistuttiin hävittämään aviottomien
lasten syntyminen sillä, että ran-
gaistettiin naisia, ulotettiin siellä ran-
gaistus viattomaan lapseenkin tuo-
mittamalla lapsi kenellekään kuulu-
mattomaksi ja sille elämän antajat
kokonaan vapautettiin mistään vastuu-
velvollisuudesta. Myöhemmin on
laadittu aviottomia lapsia koskevia
lakeja, ei tarkoituksella jakaa oikeu-
tta viattomalle lapselle, vaan tar-
koituksella suojella kuntaa jonka o-
salle koituisi aviottoman lapsen elät-
täminen.

Aviottomia lapsia koskevat lait
monessa paikassa Yhdysvaltoja vielä-
kin leimaavat aviottomat lapset "äpä-
riksi." Kansain valtiossa asuva
aviottomuuden äiti, joka on synnyttänyt tai
odottaa lastaan, saa esittää rauhan-
tuomarin edessä kirjotetun haasteen
lapsensa isälle, joka sitten vangit-
taaan ja tuodaan viranomaisen tut-
kittavaksi. Jos asia on riittävän sel-
vä, voi kunnallisoikeus tutkia asian,
mutta jos syytetty väittää olevansa
syytön, menee asia ylempään oikeu-
den ratkaistavaksi.

Tällaiset asiat tutkitaan kaikille
avomessa oikeushuoneessa, ja niitä
tavallisesti kokoon tuu kuulemaan
suuri ja useita kuulijajoukko. Ky-
symyksessä oleva tyttö joutuu an-
keran ja hirvittävän ristikuulustelun
alaiseksi. On tavallista, että puolus-
tajat yrittävät hyökätä tytön mal-
neen kluppuun ja reipä pala palalta
hänen entinen hyvä nimensä ja vie-
läpä tuovat puolustajat usein todis-
tajiakin, jotka vannovat olleensa lu-
vottomissa suhteissa tytön kanssa,
täten saattaen tytön väitteen lapsen
isyydestä epätietoiseksi. Jos tyttö
voittaa jutussa, tuomitaan mies lap-
sen isäksi ja pakotetaan hänet huo-
lehtimaan lapsen eläuksesta ja kas-
vatuksesta. Jos mies ei täyty näi-
tä velvollisuuksia, voidaan hänet toi-
mittaa linnaan, mutta ei enemmäksi
aikaa kuin yhdeksi vuodeksi. Jos
hän pääsis livistämään ulos valtio-
sta, ei ole olemassa mitään lakia, jon-
ka mukaan hänet voitaisiin tuoda ta-
kasin kuten esim. hevosvarkauden
tai viinan myynnin takia, ellei hän-
tä vastaan ole samalla joku rikos-
syytös.

Laki ei alkuperäisesti siis suojele
äitiä ja lasta, vaan lapsen mahdol-
lista isää. Äiti ja lapsi ovat syylis-
iä. Isä on syylinen sinä tapauk-
sessa, että äiti voi hänet pätevästi
todistaa siksi. Nainen joutuu niin
hirvittävän julkisuuden ja yleisen hä-
väistyksen alaiseksi koettaessaan to-
distaa lapsensa isyyttä ja saada sille
ainoallista hoivaa, että eipä oikein
maksaa väivää sitä edes yrittää. Jos
äiti on lakia tuntematon tai hän on
köyhä, ilman ystäviä ja ehkä vielä
älyllisesti heikko, ei hän voi edes
toivoa saavansa mitään hyvitystä.

Tällaisten suhteiden vallitessa on

Lasten Kevät

On Nyt Valmis

Mitä Lasten Kevät Sisältää:

Runo, Nuorten vala, kirj. Mikael Rutanen;
Terveet ja iloiset lapset, valaistu neljällä kuvalla,
kirj. A. S.; pieni runo ja pikkutyttöjä erityisesti
miellyttävä kuva; kertomus, Paha lääke, kuvan
kanssa, kirj. Selma-täti; kuvaelma, Uhrin, kirj.
Mikael Rutanen; runo, Lapsille, kirj. Jenny
Trast; kertomus, Laitakaupungilla, kolmen ku-
van kanssa, kirj. Maiju-täti; runo, Kevään hen-
gessä, kirj. W. M. Mattson; kertomus, Mummon
kirje, kuvan kanssa, kirj. Hulda Niemi; runo,
Nuku, nuku, kirj. Mikael Rutanen; kertomus,
Kevätpäivä koulussa, kuvan kanssa, kirj. Sanni-
täti; Nuortenmarssi, kirj. Heikki-setä; kertomus,
Kaksi pientä vispilän kauppiasta, kirj. Emma
Mattila; runo, Nouse, joukko vastaisuuden, kirj.
E. R—nen; Nuoria vallankumouksellisia kirjo-
tukseen sisältyy kaksi kuvaa; runo, Kultainen
hetki, kirj. W. M. Mattson.

Paitsi kirjoituksiin liittyviä kuvia, on vielä li-
säksi useita muita kuvia. Kansikuva on hauska
ja miellyttävä, tov. L. P:n piirtämä.

Kiiruhtakaa tilaamaan Lasten Kevät.

Hinta 25 senttiä. — Tilataan osotteella:

TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

tavallista, että tyttö, joka huomaa ja korvauksen äidille, ja jossa jon-
mihiin tilaan hän on joutunut, pake-
nee johonkin outoon kaupunkiin pi-
lottaakseen häpeänsä. Usein hän ei
enää käytä oikeata nimeänsäkään.
Yksinään hän menee synnytyslaitok-
seen ja yksinään ottaa vastaan lap-
sensa. Kun hän on jälleen tullut
terveeksi, menee hän kotiinsa tai jäl-
leen omaa tietänsä. Rohkeudella,
jonka varjossa tavallisesti rohkeana
pidetyt teot häipyvät himmeäksi, tuo
yhteiskunnan hylkäämä äiti, jonka
alpsi on "äpäri" lain edessä, ottaa
osalleen äidin ja elättäjän kaksinker-
taisen taakan ja elättää itsensä ja
lapsensa.

Yksi pätevä ihmistö aikamme val-
veutuneisuudesta on vaatimukset a-
viottoman äidin ja hänen lapsensa
olosuhteiden parantamisesta. Eräs
ehdotettu parannuskeino, joka on
saanut paljon huomiota osakseen, on
niin kutsuttu Castberg-laki, nykyään
jo käytännössä Norjassa. Castber-
gin lain mukaan syyntakeisuus lan-
keaa aviottoman lapsen isän päälle,
joka on syylinen siksi, kunnes hän
todistaa syyttömyytensä.

Lait, joita edistysmielisissä mais-
sa nykyään laaditaan, oikeuttavat ke-
nen hyvänsä asiaan kuuluvan henki-
lön (oikeuden luvalla) nostamaan oi-
keusjutun isyyden tutkimiseksi, jos-
sa tapauksessa ketään ei vangita ja
asia kuulustellaan suljetun oven ta-
kana. Jos oikeus havaitsee puolusta-
jan olevan lapsen oikean isän, se
päättää, että lapsella on isään näh-
den samat oikeudet lain edessä kuin
aviollisillakin lapsilla.

Näin kirjoitetaan eräässä ter-
veydenhoitoa käsittelevässä julkaisus-
sa. Edistysmielisten porvarienkin
keskuudessa on jo useita henkilöitä,
jotka koettavat vapauttaa naista yk-
sinään kantamasta edesvastuuta ja
häpeää aviottoman lapsen maailmaan
saattamisesta, mutta heidän esittä-
mät keinonsa eivät kuitenkaan voi
siihen asiaan yhdistyvä onnetto-
muutta ja häpeää kokonaan poistaa.
Sellaisessa yhteiskunnassa, jossa val-
tio antaa parhaimman huolenpidon

Kun oikeus istuu

Pari viikkoa sitten pyysi eräs naa-
purini minua todistajaksi poliisioi-
kudessa kuulusteltavaksi tulevana
juttuun. Naapurukset olivat yrittä-
neet vähän tapella kahnausta, johon
kaikkein alkusyynä oli syytetyn mie-
hen vallattomuudessa kasvanut kuusi-
vuotias poika.

Poika on koko kyläkunnan vaiva-
na ja naapurien kaikkien pienem-
pien lasten kauhu. Lupauduin todis-
tajaksi mielelläni, sillä minunkin pie-
nokaiseni olivat aikoinaan tuon sa-
naisen pojan piinattavana.

Tuli määrätty oikeudenpäivän aam-
mu, ja määrätty tunti. Paikalle pääs-
tyä ilmoitetaan meille, että syytetty
lakmiehensä kautta on saanut jutun
siirrettyksi viikon eteenpäin. Mää-
rättiin viisi tunti jolloin oli oltava
paikalla määrättyinä päivinä. Kello
yhdeksän aamulla oli määrä.

Oli viikko kulunut. Olimme kaksin
paikalla ennen kello yhdeksää. Kol-
me muuta äitiä paitsi minä olivat to-
distajien joukossa. Syytetyllä oli
vain yksi todistaja, leskivaimo naa-
purista, jonka nuori poika kävi pal-
kan edestä leikkimässä syytetyn po-
jan kanssa. Ja syytetyllä oli laki-
mies. Syyttäjällä ei ollut palkattua
lakimiestä.

Jutun piti tulla esille täsmälleen